

Obsah

1. DYSLEKTICI V BĚŽNÉ JAZYKOVÉ TŘÍDĚ	25
1.1 PROBLEMATICKÉ ASPEKTY VÝUKY CIZÍHO JAZYKA U ŽÁKŮ SE SPECIFICKÝMI PORUCHAMI UČENÍ V BĚŽNÝCH TŘÍDÁCH	25
1.1.1 Úvod	25
1.1.2 Specifické poruchy učení	25
1.1.3 Jazykové a řečové dovednosti u žáků s SPU	26
1.1.4 Specifika jednotlivých jazykových dovedností u žáků s SPU	27
1.2 OSVĚDČENÉ METODY VÝUKY DYSLEKTIKŮ V HODINÁCH ANGLICKÉHO JAZYKA	32
1.2.1 Postup výuky nové slovní zásoby a mluvnice u dyslektiků	32
1.2.2 Napslouchávání.....	32
1.2.3 Mluvení	33
1.2.4 Psaní a cílené čtení.....	34
1.2.5 Jak na gramatiku.....	36
2. PRÁCE S CHYBOU V JAZYKOVÉ VÝUCE	37
2.1 CHYBA JAKO SOUČÁST VÝUKY CIZÍCH JAZYKŮ	37
2.2 PRÁCE S CHYBOU NA POZADÍ UČEBNÍCH STEREOTYPŮ.....	44
2.2.1 Případová situace 1: Role učitele je odhalovat a opravovat chyby.....	45
2.2.2 Případová situace 2: Pokud učitel neopravuje chyby, nemá výukový proces pod kontrolou	46
2.2.3 Případová situace 3: Nejdůležitější jsou chyby v gramatice, zejména v časech	46
2.2.4 Případová situace 4: Ten, kdo dělá chyby, je neúspěšný student.....	47
3. VÝHODY A ÚSKALÍ OSVOJOVÁNÍ CIZÍHO JAZYKA V PŘEDŠKOLNÍM VĚKU.....	49
3.1 VÝHODY A ÚSKALÍ PŘI OSVOJOVÁNÍ JAZYKA V PŘEDŠKOLNÍM VĚKU.....	49
3.1.1 Úvod	49
3.1.2 Otázka volby cizího jazyka	50
3.1.3 Výhody a úskalí při volbě vhodného věku dítěte	50
3.1.4 Problémy s těmi, kdo cizí jazyk zprostředkovávají	52
3.1.5 Metody osvojování cizího jazyka.....	53
3.1.6 Zkušenosti z dosavadní praxe a výhledy do budoucna.....	55
3.2 ZKŮŠENOSTI S RANOU VÝUKOU CIZÍHO JAZYKA.....	58
4. PROFIL ABSOLVENTA STUDIJNÍHO OBORU UČITELSTVÍ CIZÍHO JAZYKA VERSUS POTŘEBY PRAXE	64
4.1 JSOU ABSOLVENTI PEDAGOGICKÝCH FAKULT DOBRĚ PŘIPRAVENI PRO PRAXI VE VÝUCE CIZÍHO JAZYKA?	64
4.2 ZAČÍNÁJÍCÍ UČITEL CIZÍCH JAZYKŮ.....	73
4.2.1 Přežít	73
4.2.2 Problémy začínajících učitelů pohledem výzkumných studií ...	74

4.2.3	<i>Problémy začínajících učitelů cizích jazyků</i>	75
4.2.4	<i>Rady začínajícím učitelům cizích jazyků</i>	75
4.2.5	<i>Závěrem</i>	78
5.	UČEBNICE VE VÝUCE CIZÍCH JAZYKŮ	79
5.1	UČEBNICE VE VÝUCE FRANCOUZSKÉHO JAZYKA	79
5.1.1	<i>Úloha učebnice a jejich postavení na trhu</i>	79
5.1.2	<i>Analýza kulturních obsahů v učebnicích francouzštiny</i>	80
5.1.3	<i>Učebnice v rukou pedagogů</i>	83
5.2	STŘEDOŠKOLSKÉ UČEBNICE FRANCOUZSKÉHO JAZYKA VE ŠKOLSKÉ PRAXI	86
5.2.1	<i>Role učebnice při výuce cizích jazyků, respektive francouzštiny na střední odborné škole (SOŠ) – obchodní akademii</i>	86
5.2.2	<i>Přednosti a nedostatky multimediálního učebního kompletu Quartier libre 1 a 2 ve výuce francouzštiny na SOŠ</i>	87
6.	MOTIVACE TEENAGERŮ K JAZYKOVÉMU VZDĚLÁVÁNÍ	92
6.1	ASPEKTY MOTIVACE TEENAGERŮ K JAZYKOVÉMU VZDĚLÁVÁNÍ	92
6.1.1	<i>Motivace člověka</i>	92
6.1.2	<i>Druhy a formy motivů</i>	93
6.1.3	<i>Potřeby</i>	93
6.1.4	<i>Vnější motivace</i>	94
6.1.5	<i>Vnitřní motivace</i>	94
6.1.6	<i>Motivační teorie</i>	95
6.1.7	<i>Úspěch a neúspěch v motivaci teenagerů</i>	95
6.1.8	<i>Motivace teenagerů k jazykové výuce</i>	96
6.1.9	<i>Profesní motivace teenagerů</i>	96
6.1.10	<i>Učitel jako jeden z nejvýraznějších motivačních činitelů</i>	97
6.1.11	<i>Ovlivnění motivace</i>	98
6.1.12	<i>Závěr</i>	99
6.1.13	<i>Význam motivace</i>	101
6.2	BLÍZKÁ SETKÁNÍ TŘETÍHO DRUHU... MOTIVOVANÝ STUDENT	102
6.2.1	<i>Úvod</i>	102
6.2.2	<i>Jak je motivovat?</i>	102
6.2.3	<i>Klima třídy</i>	104
6.2.4	<i>Učitel ideál?</i>	105
6.2.5	<i>Závěr</i>	106
7.	AUTENTICKÉ JAZYKOVÉ MATERIÁLY PŘI VÝUCE NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE	108
7.1	PRÁCE S AUTENTICKÝMI TEXTY VE VÝUCE CIZÍHO JAZYKA	108
7.1.1	<i>Autentický text a jeho vymezení</i>	108
7.1.2	<i>Typologie textů, textové druhy</i>	108
7.1.3	<i>Autentický text a některé metody výuky cizích jazyků</i>	109
7.1.4	<i>Autentické texty a realie</i>	110
7.1.5	<i>Pracovní fáze s autentickými texty</i>	110
7.1.6	<i>Méně známé a využívané druhy textů</i>	112
7.2	NEBOJTE SE AUTENTICKÝCH MATERIÁLŮ	114

7.2.1	<i>Proč používat autentické materiály?</i>	114
7.2.2	<i>Co jsou autentické materiály?</i>	114
7.2.3	<i>Záludnosti a pasti</i>	117
7.2.4	<i>Jak tedy autentické materiály vybírat?</i>	118
7.2.5	<i>Typy úkolů pro práci s autentickými materiály</i>	120
7.2.6	<i>Použití autentických materiálů</i>	120
7.2.7	<i>Závěr</i>	121
8.	METODA CLIL A JEJÍ VYUŽITÍ PŘI VÝUCE	122
8.1	METODA CLIL A JEJÍ VYUŽITÍ PŘI VÝUCE ANEB 7 PÁDŮ CLILU	122
8.1.1	<i>Úvod</i>	122
8.1.2	<i>1. pád: CO je CLIL? KDO jej může vyučovat?</i>	122
8.1.3	<i>2. pád: BEZ čeho se nelze v CLILu obejít?</i>	123
8.1.4	<i>3. pád: KOMU je CLIL určen a ČEMU se žáci naučí?</i>	124
8.1.5	<i>4. pád: CO lze s CLILem ve výuce podnikat?</i>	124
8.1.6	<i>5. pádem: oslovujeme a voláme všechny zainteresované</i>	126
8.1.7	<i>6. pád: O ČEM je třeba ještě důkladně uvažovat?</i>	126
8.1.8	<i>7. pád: S KÝM je dobré spolupracovat?</i>	127
8.1.9	<i>Závěr</i>	127
8.2	METODA CLIL A JEJÍ IMPLEMENTACE VE VÝUCE MATEMATIKY A VÝTVARNÉ VÝCHOVY NA PRVNÍM STUPNI ZÁKLADNÍ ŠKOLY	130
8.2.1	<i>Metoda CLIL</i>	130
8.2.2	<i>Metoda CLIL na Základní škole Matice české v Českých Budějovicích</i>	131
8.2.3	<i>Témata pro výuku výtvarné výchovy a matematiky v angličtině</i>	133
8.2.4	<i>Hodnocení v hodinách CLIL</i>	134
8.2.5	<i>Závěr</i>	135
9.	GRAMATIKA V PRIMÁRNÍ JAZYKOVÉ TŘÍDĚ	137
9.1	GRAMATIKA V PRIMÁRNÍ JAZYKOVÉ TŘÍDĚ	137
9.1.1	<i>Deduktivní výuka gramatiky</i>	137
9.1.2	<i>Induktivní výuka gramatiky</i>	138
9.1.3	<i>Objevitelský přístup ve výuce žáků mladšího školního věku</i> ..	139
9.1.4	<i>Přirozená komunikace jako předpoklad pro učení se gramatice</i>	140
9.1.5	<i>Kdy zahájit výuku gramatiky?</i>	141
9.1.6	<i>Závěr</i>	143
9.2	PRAKTICKÁ PŘÍRUČKA JAK NAUČIT GRAMATIKU CIZÍHO JAZYKA MALÉ ŽÁČKY NA PRVNÍM STUPNI	144
9.2.1	<i>Pro výuku gramatiky vytvořte smysluplný kontext</i>	144
9.2.2	<i>Cíl příručky</i>	144
9.2.3	<i>Jazyk ve třídě</i>	145
9.2.4	<i>Zapojení jiných předmětů a mezioborových vazeb v rámci hodiny cizího jazyka na příkladu angličtiny</i>	147
9.2.5	<i>Hodnocení a sebehodnocení</i>	150
9.2.6	<i>Závěr</i>	151

10.	STUDIJNÍ MATERIÁLY A MATURITA Z CIZÍHO JAZYKA	152
10.1	FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ OSVOJOVÁNÍ SI CIZÍHO JAZYKA A FORMÁLNÍ HODNOCENÍ.....	152
10.1.1	Úvod.....	152
10.1.2	Východiska	152
10.1.3	Metodika.....	153
10.1.4	Zjištění.....	154
10.1.5	Závěr	156
10.2	STUDIJNÍ MATERIÁLY A MATURITA Z ANGLICKÉHO JAZYKA	158
10.2.1	Specifikace vhodných učebnic a příruček	159
10.2.2	Specifikace dovedností ověřovaných v jednotlivých částech státní maturitní zkoušky	160
10.2.3	Doporučené materiály	162
11.	GRAMATIKA A PŘEKLAD VE VÝUCE CIZÍHO JAZYKA	168
11.1	GRAMATIKA A PŘEKLAD - KOMUNIKATIVNÍ PŘÍSTUP	168
11.1.1	Gramatika a její místo ve výuce anglického jazyka.....	168
11.1.2	Dílčí výsledky výzkumného šetření – gramatika ve výuce anglického jazyka.....	170
11.1.3	Překlad ve výuce anglického jazyka	171
11.1.4	Rozdíly mezi češtinou a angličtinou	171
11.1.5	Pozitiva a negativa využití překladu ve výuce anglického jazyka.....	171
11.1.6	Výzkumné šetření – překlad ve výuce anglického jazyka	172
11.1.7	Závěr	173
11.2	GRAMATIKA A PŘEKLAD VE VÝUCE RUSKÉHO JAZYKA	174
11.2.1	Gramatika v hodinách cizího jazyka.....	174
11.2.2	Překlad v hodinách cizího jazyka.....	176
11.2.3	Alternativní metody při výuce gramatiky a překladu.....	179
	PŘÍLOHY	184
	PŘÍLOHA KE KAPITOLE 4.2 – PŘEHLED MATERIÁLŮ A INTERNETOVÝCH STRÁNEK PRO VÝUKU ANGLICKÉHO JAZYKA	184
	PŘÍLOHA KE KAPITOLE 5.2 – TABULKA X	187
	<i>Tab X: Elektronická podoba slovníčku k lekcím (výňatek z vlastní práce autorky příspěvku)</i>	187
	<i>Tab X: Elektronická podoba plánu výuky (výňatek z vlastní práce autorky)</i>	188
	PŘÍLOHA KE KAPITOLE 8.2 – PŘÍPRAVA NA VYUČOVACÍ JEDNOTKU A UKÁZKA MOŽNÉ KONVERZACE.....	189
	<i>Příloha č. 1</i>	189
	<i>Ukázka možné konverzace:</i>	190
	<i>Příloha č. 2</i>	191
	<i>Ukázka možné konverzace:</i>	192